

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

08 august 2017

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte
judecători

mun. Chișinău

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru
TOMA Nadejda
TIMOFTI Vladimir

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Polimonov Alexandr xxxx, născut la xxx xxx, originar și domiciliat în xxxx, str. xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.01.2016 – 06.01.2017;
Instanța de apel: 01.02.2017 – 25.04.2017;
Instanța de recurs: 22.06.2017 – 08.08.2017;

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 06 ianuarie 2017, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Polimonov A. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani și potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă depusă de partea civilă Chircu D. și încasată din contul lui Polimonov A. în beneficiul lui Chircu D. prejudiciul moral în sumă de 80 000 lei, prejudiciul material în sumă de 11 507 lei, venitul ratat în sumă de 19 600 lei și suma de 5 000 lei cu titlu de asistență juridică, în rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că la 09 octombrie 2015, aproximativ la ora 21:24 min., în timp ce conducea automobilul de model Mercedes Citan 109 CDI cu număr de înregistrare xxxx, apartenența privată a Societății cu Răspundere Limitată „xxxxx”, pe str. Dimitrie Cantemir din mun. Chișinău, vis-a-vis

de Centrul Comercial „Green Hills”, n-a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizau condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare al traficului rutier, iluminarea, de care va trebui să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat cerințele art. 22 din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, care în alin. (4) stipulează că: participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic.

Totodată, conform pct. 3) al Regulamentului Circulației Rutiere, participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțele iminente.

Iar, potrivit pct. 4) al Regulamentului Circulației Rutiere, orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia, precum și stipulările pct. 11 lit. f) al Regulamentului Circulației Rutiere care prevede că, conducătorul de vehicul, înainte de plecare și în timpul deplasării, este obligat să cedeze trecerea pietonilor la trecerile pentru pietoni cu circulația nedirijată, precum și pct. 45.1) și 2) al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevede că, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; h) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră, i-ar în cazul, în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru nu a pune în pericol siguranța traficului.

Astfel, Polimonov A. manifestând neglijență criminală în circumstanțele sus expuse, nu a reacționat adecvat, iar ca rezultat al celor expuse a comis tamponarea pietonilor Chircu D. și Ciumaș M., care traversau carosabilul de la dreapta spre stânga relativ deplasării unității de transport, la trecerea semnalizată pentru pietoni prin indicatoare rutiere și marcaj corespunzător.

Urmare a impactului, pietonii Chircu D. și Ciumaș M., primind leziuni corporale, au fost transportați la Centrul Național Științifico-Practic Medicină de Urgență, pentru acordarea primului ajutor medical.

Conform Raportului de expertiză medico-legală nr. 2553/D din 30 octombrie 2015, lui Ciumaș M. i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate, exprimate prin excoriații la nivelul antebrățului și mâinei stîngi.

Dar, Chircu D., conform Raportului de expertiză medico-legală nr. 2853/D din 09 decembrie 2015, i-au fost cauzate: Traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin contuzie cerebrală gravă cu focare de contuzie la nivelul nn bazal cu erupere în sistem ventricular. Hemoragie subarahnoidiană masivă, coma grad I-II, pneumotorax 1/3 pe

dreapta, excoriații multiple în regiunea frontală, plagă contuză regiunea periorbital, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, care prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare gravă.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, în drept, acțiunile inculpatului Polimonov A. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, adică încălcarea regulilor de securitate a circulației de către o persoană care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare corporală gravă a integrității corporale unei persoane.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, legalitatea și temeinicia acesteia a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care Polimonov A. să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Totodată, a încasa din contul inculpatului în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 57 lei pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate Chircu D. și 57 de lei pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate Ciumaș M.

În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat că:

- pedeapsa penală stabilită este prea blândă;
- instanța de fond nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii incriminate, nu a ținut cont pe deplin de prevederile art. 75 Cod penal și nu a stabilit o pedeapsă care ar duce la corectarea și reeducarea inculpatului;

- infracțiunea săvârșită de către Polimonov A. a atentat la relațiile sociale cu privire la securitatea circulației rutiere și la sănătatea persoanei (tamponarea pietonilor a avut loc la trecerea pentru pietoni), iar comportamentul post-factum al inculpatului (nerecuperarea pagubelor pricinuite) demonstrează că acesta nu a conștientizat ilegalitatea acțiunilor sale;

- la individualizarea pedepsei urma a se ține cont de urmările grave care au fost produse în rezultatul accidentului și anume de faptul că partea vătămată este o persoană de vârstă tânără (născută în a. 1995), este unicul copil în familie, în urma accidentului s-a aflat în comă timp de 15 zile și în rezultat i-a fost acordat gradul I de invaliditate;

- instanța de fond incorect a stabilit categoria penitenciarului în care urma a fi executată pedeapsa cu închisoare, aceasta urmând a fi stabilită potrivit art. 72 alin. (1) lit. a) și alin. (2) Cod penal, deoarece infracțiunea pentru care a fost recunoscut culpabil a fost comisă din imprudență;

- în cadrul urmăririi penale, fiind efectuate expertizele medico-legale în privința părților vătămate Chircu D. și Ciumaș M., de către stat au fost suportate cheltuieli, a câte 57 lei, care urmează a fi achitate de la inculpat în beneficiul statului, în baza prevederilor

art. 227-229 Cod de procedură penală, or instanța, contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod procedură penală nu s-a expus asupra acestei chestiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017, apelul declarat a fost admis, sentința a fost casată, inclusiv din oficiu și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: Polimonov A. a fost recunoscut culpabil în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal cu liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea actului de amnistie.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că prima instanță a apreciat, prin prisma art. 101 Cod procedură penală, toate probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a conchis asupra vinovăției inculpatului Polimonov A. în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

În altă ordine de idei, instanța de apel a remarcat că inculpatul cade sub incidența art. 2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 2016 și publicată la 09 septembrie 2016.

Tot aici, a fost accentuat faptul că inculpatul a recunoscut integral vina și a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, se căiește sincer de cele comise și a reparat prejudiciul cauzat părților vătămate Chircu D. și Ciumaș M. prin infrațiune, ce se confirmă prin recipisele din 08.02.2017 și respectiv 05.04.2017, în conținutul cărora părțile vătămate au declarat că prejudiciul a fost restituit și careva pretenții față de inculpatul Polimonov A. nu au și nu sunt împotriva aplicării actului de amnistie în privința acestuia.

Referitor la solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpatul Polimonov A. în contul statului a prejudiciului cauzat în urma efectuării expertizelor medico-legale în privința părților vătămate Chircu D. și Ciumaș M. în mărime a câte 57 lei, instanța a respins acest demers ca nefondat, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, potrivit prevederilor art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, invocând drept temei de casarea pct. 6), 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului declarat, acuzatorul invocă că instanța de apel eronat a aplicat în privința inculpatului amnistia, având în vedere că în acest caz instanța de apel nu s-a expus asupra soluției în privința întregului proces penal.

În acest context, menționează că în cazul în care instanța de apel a dispus liberarea de răspundere penală a lui Polimonov A. urma să stabilească acea pedeapsă prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca ulterior să dispună soluția adoptată pe caz.

Procurorul mai menționează că potrivit alin. (1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și

inculpate, care manifestă căința activă în cadrul procesului penal și celor condamnate care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, perioadei de probațiune sau termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc recidivă mediu sau redus, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art. 2-9, 12 al prezentei legi.

În cazul dat, procurorul remarcă că după cum prevede art. 53 alin. (1) Cod penal, norma vizată nu prevede motiv al liberării de răspundere penală „*intervenirea actului de amnistie*” ci doar cazurile expres specificate în temeiul căruia persoana poate fi liberată de răspundere penală.

Recurentul, consideră că instanța de apel urma să dispună liberarea lui Polimonov A. de „*pedeapsa penală*” și nu de „*răspundere penală*” noțiune greșit aplicată și interpretată de către instanța de apel.

Astfel, indică că decizia instanței de apel a fost adoptată în rezultatul admiterii unor erori de drept procesul și material, din care motiv urmează a fi casată total cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

7. Judecând recursul ordinar declarat de procuror, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel și dispunerea încetării procesului penal privind învinuirea înaintată lui Polimonov A. în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, din motiv că există circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea ultimului la răspunderea penală.

Colegiul penal lărgit a statuat asupra acestei concluzii reieșind din următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit prevederilor expuse în art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, casând parțial atât sentința, cât și decizia instanței de apel, cu dispunerea încetării procesului penal, în cazul în care se constată că, la caz, este incident temeiul prevăzut de art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În speță, din conținutul recursului se constată că titularul acestuia critică în esență decizia instanței de apel în partea ce ține de liberarea lui Polimonov A. de răspundere penală în legătură cu intervenirea actului de amnistie, din motiv că instanța de apel a admis o eroare de drept procesul și material, având în vedere că în acest caz instanța de apel nu s-a expus asupra soluției în privința întregului proces penal, fapt ce în opinia lui a creat o confuzie cu privire la soluția instanței de judecată, având în vedere că nu e posibil de constatat ce fel de soluție s-a pronunțat, de condamnare sau de încetare a procesului.

Aceste critici au fost întemeiate de procuror în baza temeiurilor pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală.

Verificând alegațiile recurentului, raportate la circumstanțele cauzei, se constată că acestea sunt întemeiate în partea enunțată supra și urmează a fi admise, în speță fiind incident temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală,

în aspectul că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, deoarece instanța de apel corect a motivat în partea descriptivă a deciziei (f.d. 193 – 194), că la caz este relevant de a înceta procesul penal în privința lui Polimonov A. pe art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal în legătură cu Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, însă în dispozitivul acestei decizii (f.d. 194), contrar reglementărilor prevăzute de art. 285, 332, 384, 391, 396 Cod de procedură penală și practicii judiciare uniforme, a menționat că: *„Pe Polomiov Alexandr recunoscut culpabil în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal a-l elibera de răspundere penală în legătură cu intervenirea actului de amnistie”*, nefiind clar astfel tipul hotărârii adoptate, or după o motivare de încetare a procesului penal, din textul dispozitivului reiese că instanța de apel a utilizat formulările aplicabile unei sentințe de condamnare, stipulate în art. 389, 395 Cod de procedură penală, eroare ce nu poate fi acceptată de instanța de recurs ordinar și urmează a fi corectată.

În acest sens, Colegiul penal lărgit invocă că potrivit prevederilor art. 384 alin. (1) Cod de procedură penală, *„Instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal”*, fiind diferențiat expres de legiuitor tipul hotărârilor adoptate de către instanța de judecată în dependență de fiecare cauză în parte, și de prevederile căruia instanța de apel urma să se conducă la adoptarea soluției și întocmirea dispozitivului din prezenta speță.

La același capitol, în corespundere cu dispozițiile art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, se reține că: *„Sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală”*.

Subsidiar, se indică că art. 396 pct. 2) Cod de procedură penală, prevede că: *„Dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului”*.

Totodată, se relevă că potrivit practicii judiciare, până la devenirea hotărârii judecătorești irevocabile, orice instanță ordinară este în drept, în baza art. 2 din Legea nr. 210, să aplice actul amnistiei față de inculpat și să pronunțe o hotărâre de încetare a procesului penal, pe cauza penală. În cazul dat, la adoptarea hotărârii de încetare a procesului penal.

Astfel, luând în considerare cele relatate supra, precum și faptul că în speță corect s-a reținut de instanța de apel că inculpatul Polimonov A. îndeplinește cerințele stipulate în Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia și în privința acestuia sunt aplicabile prevederile acestei legi, or acesta a recunoscut integral vina și a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, se căiește sincer de cele comise și a reparat prejudiciul cauzat părților vătămate ce se confirmă prin recipisele din 08.02.2017 și respectiv 05.04.2017, Colegiul penal lărgit admite recursul ordinar declarat de procuror, casează parțial sentința primei instanțe și decizia instanței de apel în latura penală, și pronunță o nouă hotărâre în virtutea prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care urmează să fie încetat procesul penal privind învinuirea înaintată lui Polimonov A. în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, conform

prevederilor art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

8. În conformitate cu prevederile art. 391 alin. (1) pct. 6), 434, 435 alin. (1) pct. 1), pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, casează parțial sentința Judecătorei Chișinău sediul Centru din 06 ianuarie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2017, în latura penală, în cauza penală în privința lui Polimonov Alexandr xxxx, cu pronunțarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se dispune încetarea procesului penal privind învinuirea înaintată lui Polimonov Alexandr xxxx în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, conform prevederilor art. 2 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei instanței de apel se mențin.

Decizia este irevocabilă pronunțată integral la 25 august 2017.

Președinte

URSACHE Petru

Judecători

NICOLAEV Ghenadie

MORARU Petru

TOMA Nadejda

TIMOFTI Vladimir